

an
gin
Än-
het
öra
ro-
har
mot
gel
olk-
beta
den.
ter-

ullt
ed-
gar
Allt
des

ON
n 1

föra
ting

sjön.
arna.
nalm
ting.

alla
eller
le en

pers-
lidan
eceri-
onen.

r tjä-
n det
r och
npons

är.)
gällde
r runt
på det
amma
vädrat

Det blir numera allt vanligare att skribenter i arbetarpresen använder missvisande ord och termer.
Sinne för ordens valör och betydelse tycks bli allt sämre, liksom distinktion i god mening.
Man har i allt större utsträckning tillägnat sig borgarpresens skrivsätt och terminologi.
Exempel: Det statliga massmödan- det, kallas nu "operationer", krigshand- lingar och i äldre tider användes det riktiga ordet "slaktning". Förre hette det krigsminister, nu försvarsminister. Dylika exempel kunde ges i oändlig- het.
Just nu pågår ett meningsutbyte mel- lan sign. G. A. K. och Ulf Himmel- strand, som är av stort intresse, då det gäller införandet av en för den syndika- listiska rörelsen främmande terminolo- gi. Införe ordet "korporativism" all- mänt i den syndikalistiska pressen, blir det ju bara konsekvent att korporati- vismens hela terminologi kommer i bruk och ersätter den syndikalistiska. Ulf Himmelstrand torde veta att ordet "kommunism" fordom flitigt användes i den anarkistiska och syndikalistiska pressen.
Vid Krapotkins sammanträffande med Lenin uttryckte Krapotkin sin glädje över att bolsjevikerna frångått det komprometterande ordet "socialde- mokrati" och kallade sig "kommunist- er".
Sedan bolsjevikerna tog ordet kom- munismen i allmänt bruk har det ordet praktiskt taget kommit ur bruk i den syndikalistiska pressen. Skall nu ordet korporatism ersätta ordet syndikalism- en?
Ord och termer kan missbrukas, kom- ma i vanhävd, som mynten slitas, för- lora i värde och ersättas, men att i SAC:s press och organisationer införa ordet korporativism är icke endast en dumhet utan även en förfälskning. Ja, man kan ur vissa synpunkter kalla det brottligt.
Ulf Himmelstrand kan ju resa till Gö- teborg och försöka tala om korporati- vismen med de italienska syndikalister och andra italienska arbetare — till ett antal av ca 400 — som sedan några år arbetar vid SKF och varven i Göteborg.
Himmelstrand skall då strax inse att Mussolinis korporativism — ett ord som förklarar korporativa stat var det mönster efter- vilket Hitler utformade den nationales- talistiska staten. (Birger Beckmans- talistiska staten. (Birger Beckmans- talistiska staten.)
För egen del har jag varken tid eller lust att polemisera och tidingen har ej plats för ett längre meningsutbyte.
Redan för 10 år sedan under SAC:s studieveckor i Stockholm blev jag i till- lämning att i två föreläsningar skildra och med schemata åskådliggöra de korporati- va systemen i Italien och Hitler-Tysk- land.
Låt oss bevara den ärliga och klara terminologi vi använt och rensa bort alla tvekydiga, mångtydiga eller verklighetsförfälskade termer, som allt oftare förekommer i arbetarpresen.
A. H.
Efter Himmelstrands inlägg föreföll det överflödigt att vidare orda om G.A.K:s bekymmer för Arbetarens rela- tioner till korporativismen. Men när nu även A. H. välvilligt ställt sig till förför- varen som rådgivare, kan det måhända vara befogat med några erinringar.
Först en liten detalj. G. A. K. berättar vad som "I ledaren den 19 sept. ci-

tervis bok är hemmaslövad av insända- ren. Arbetaren har icke citerat en rad om korporativismen ur någon Severins bok, och inte heller angivit sig ha gjort detta.
Eftersom G. A. K. introducerat meto- den att använda uppslagsböcker i de- batten, må här en fortsättning följa. Bonniers konversationslexikon låter oss veta följande:
Korporativism, benämning på de åskådningar enl. vilka de s. k. naturligt givna intressegrupperna i staten skola utögra grundvalen för statspolitik. De olika intressegrupperna (m. t. ex. fackliga och kommersiella — såd. manslutningar) och skola övertaga en rad uppgifter, som tillhöra staten; genom att ge intresse- grupperna självstyrelse vill man även uppnå social avspänning. Dylika idéer har förräktats av syndikalismen och har förräktats av syndikalismen och har ungefär liknande tankar ha upptagits av den engelska gillessocialismen. Sena- re har K. utvecklats i antidemokratisk riktning. Korporationerna tänkas i det- ta fall ställa direkt ur statens kon- troll, och K. innebär här en utvidgning av den statliga maktbefäret. De ekono- miska och kulturellt högstående klas- serna tillerkänns av företrädare för denna form av K. en starkare ställning än enl. allmän rösträtt. En korporativ lagstiftning har genomförts i Italien.
Citatet kräver knappast kommenta- rer. Det belyser på sitt sätt det fakti- ska förhållandet att syndikalismen och den som halv syndikalism ofta beteckna- de gillessocialismen har företrätt kor- porativistiska tankegångar, och att korporativismen sedermera — främst av fascisterna Mussolini — har använts för statlig maktutvidgning och dikta- tur. Ett förhållande som har samband med syndikalismens relativt starka in- flytande och goda anseende i Italien före första världskriget, och således ut- gör en viss motsvarighet till Hitlers taktik att i Tyskland använda beteck- ningen socialism för sina syften. Bilden kompletteras med en erinran om Francos "nationalsyndikalism".
Hur saken uppfattas och att både korporativismen och syndikalismen i många ögon kommit i vanrykte, bely- ses ytterligare av Bonniers lexikon om man slår upp syndikalismen. Om den förtäljes, att "Ehuru i praktiken en utpräglat vänsterörelse har S. teore- tiskt varit av stor betydelse för fascis- men" och den som skriver dessa rader vill icke förneka att t. ex. Sorels våld- romantik kunde vara användbar för Il Duce!
Det är emellertid mot den ur detta förhållande emanerande och av syndi- kalismens motståndare avsakligt odla- de föreställningen att allt som har med korporativism att skaffa hör hemma i diktaturens värld, som Arbetaren har vittnat sig. Det är också av betydelse för syndikalismen att icke maktfördelning och ökat inflytande å t. ex. fackför- emingar, a priori kan stämplas som dik- taturtendenser. Det är här Arbetaren har krävt bevisning av motståndarna

socialism, fascisterna korporativis- men och — syndikalismen. Om Musso- linis bravader beträffande korporati- vism och syndikalism något har fallit i glömska, så propagerar de spanska fascisterna dagligen för nationalsyn- dikalism. Följandet av A. H:s avvisning skulle alltså med logisk nödvändighet leda till att beteckningen syndikalism helt fick slopas. I varje fall av syndika- listerna. Andra kunde kanske använda den, liksom de använder korporativis- men!
Arbetaren kan således inte mer än uppskatta den goda viljan hos A. H. Användandet av brottsligastämpelein visar att han gjort sitt bästa. Men hans råd verkar äventyrliga. Och så begärs tillfallet att rekommendera Ulf Himmelstrands synnerligen intressanta framställning om korporativismen. Den finns i tidskriften Syndikalismen, årgång 1950.
E. A.

Veterinärstyrelsen föreslår nya regler för ritualslakt

Liksom de vetenskapliga råden finner Veterinärstyrelsen påkallat att åtgärder vidtas för att hindra fortsatt tillämpning av den vid judisk ritualslakt förekommande bedövningsmetoden medelst gas jämte kullkastning och fångsling eller annan för slaktdjuret ångestskapande behandling.

Styrelsen gör detta uttalande i sitt yttrande över Livsmedelsarbetareför- bundets framställning om komplette- ring av djurskyddslagen med en be- stämmelse om obligatorisk användan- de av skjutning, slag eller elektricitet vid bedövning av slaktdjur samt förbud mot det nu tillämpade bedövningsförfarandet vid den judiska ritualslakten. Tillvägagångssättet vid denna slakt kan, enligt styrelsens uppfattning, de- las i tre moment, nämligen djurets om- kullkastning och fångslande, bedövning medelst lust- och kvävgas samt ut- förandet av själva skäktanitet.
Styrelsen finner att omkullkastningen och fångslandet tillfogar djuret lidande och därtill gör metoden ett synner- ligen motjudande intryck på åskådare- na. Det är därför påkallat att ett fort- satt tillämpande av nuvarande fångs- lingsmetod hindras. Det därpå följande bedövningsförfarandet medelst lust- och kvävgas torde teoretiskt fylla slaktla- gens krav på fullständig bedövning. I praktiken har emellertid metoden visat sig fungera mindre tillfredsställande och säkerställer ej en fullständig be- dövningsmetod hindras.
Under sådana förhållanden finner sty- relsen angeläget att man även vid ri- tualslakt använder andra bedövnings- metoder än bedövning medelst gas. Som en betryggande och rekommendabel bedövningsmetod framhåller styrelsen be-

deltagande ombuden. Man krävde en klar kampsignal från kongressens sida. I detta syfte föreslog man, att kongres- sen skulle uppdraga Åt redaktionskom- mittén att förelägga kongressen ett för- slag till uttalande, till stridsappell. Slav- kontraktet menade man skulle till varje pris förhindras dels genom att påkalla den allmänna opinionen och dels för att ev. lagstiftningsvägen få ett förbud mot dessa.
Det fanns förstas de som ansåg, att så lätt var det inte att taga ståndpunkt. Det fanns ju, menade denna riktning, vad det särskilt gäller landsbygds in- dustrier, ett legitimt behov för vederbö- rande industrier att där bygga beståder för att få arbetskraft. Arkitekt Wal- lander ville fåsta uppmärksamheten på en annan sida av saken, att arbetare blott för en kort tid tager anställning inom ett sådant företag för att få be- stad för att snart övergå till annan in-

dövning medelst elektrisk chockverkan. Rätt utförd är detta en metod, som ute- sluter varje risk för djurplågeri. Meto- den har dessutom den fördelen att vid användningen av den behöves ej före- komma någon kullkastning eller fångs- ling av djuret. Man har altså här, säger styrelsen, en metod som i sig innebär ett avlägsnande av alla de moment, som för åskådaren ter sig motjudande eller rent av utgör djurplågeri. Styrelsen föreslår nu sådana föreskrifter för slakt av husdjur, att vid sidan av bedövning medelst skjutning eller slag endast den s. k. elektriska metoden får användas vid bedövning av slaktdjur.
Femtonåringar var likskändare
HELSINGFORS, måndag (TT-FNB)
En otäck likskändningsaffär har upp- dagats i Somero i södra Finland. De skyldiga är tre pojkar i femtonårsåld- dern. En av dem hade för att visa sitt mod klättrat ned i en öppen grav och skurit huvudet av ett lik, varpå man tillsammans gömt huvudet bakom en vitstapel. Avsikten var att senare pla- cera det i någon personbil. Polisen in- grepp emellertid och pojkarna hann inte fullborda sitt dåd.

programmen

TISDAG

- 6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Gram- monmusik.
- 6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammonmusik.
- 7.40 Morgonandakt.
- 8.00 Nyheter och väderlek.
- 8.15 Humorsskolan: Matplats med matro.
- 8.45 Skoloradio.
- 11.00 Musik under arbetet.
- 12.00 Klockspelet i Stadshuset. Dagens dikt. Därefter: Eva Lang- berg sjunger till gitarr.
- 12.30 Nyheter och väderlek.
- 12.45 Hälsan framför allt! Om andnin- gen.
- 13.00 Matinéfrens: Han den ende. Ra- diopris av Alexander Brinchmann. Översättning och regi: Karin Kav- li. Personer: Filipp — Gösta Ceder- lund; Edith — Karin Ekelund; Sonja — Anita Björk; Hembträd- det — Asta Bolln.
- 13.45 Mario Lanza sjunger. (Grammo- fon.)
- 14.00 Humorshalvtimmen: Förenings- teknik: Årsmöte.
- 14.30-15.00 Radioföljetongen "Jonas och Helen" av Hjalmar Bergman: Kärlekens vetgirighet. Uppläsning av Stina Bergman.
- 16.30 Resa med musik. Grammofonkä- seri av Britta Stenström-Rogberg. Väderlek.
- 17.00 Barntexter: Krokodillmännen. Äventyrsraserie av Angus MacVicar. Översättning: Barbro Svinhuvud. Regi: Gösta Ericson. Del V: Den hemlighetsfulla grottan. (10-14 år.)
- 17.30 Chick Webb. Jazzkåseri av Rolf Dahlgren.
- 17.55 Radiohjälpen 90 1950. Lysnarnas önskeprogram på grammofo.
- 19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
- 19.30 Vecka i Valhall. Jan Fridgård om Loke. (Uppsala.)
- 19.40 Radiobladet. Ett månadsmagasin redigerat av Gösta Knutsson.
- 20.20 Gemtam dansmusik av Gustav Egerstams spelanslag.
- 20.45 Veckans musikaly: Finlands samnordiska konsert.
- 21.00 Från höstrickadagens remissdebat.
- 21.45 Joseph Schuster. violoncell. Vid flygeln: Tore Wiberg.
- 22.15 Nyheter och väderlek.
- 22.30 Remissdebatten (forts.)
- 23.00-23.30 Grammofonkoncert. Franz Schubert: Symfoni nr 6 C-dur. Londons symfoniorkester. Dir.: Josef Krips.

ONSDAG

- 6.15 På tröskeln. Därefter: Grammofonmusik.
- 6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Frank Sinatra sjunger.
- 7.00 Upp med tuppen.
- 7.40 Morgonandakt.
- 8.00 Nyheter och väderlek.
- 8.15-8.20 Vardagsmorgon.
- 12.00 Klockspelet i Stadshuset. Dagens dikt. Därefter: Gunnar Frö- jels trio.
- 12.30 Nyheter och väderlek.
- 12.45 Låt inte lantrüksmaskinerna rosta.
- 13.00 Skoloradio.
- 13.30 Göteborgs radioorkester. Dirigent: Oscar Mayrhauer.
- 14.10-14.30 Social brevlåda. Åke Elmer om skismässan (Malmö).
- 16.30 Musikallisk underhållning med Åke Mustakall, stråkkensemblen och Carina Porslund. Sång. Vid flygeln: Julius Jacobson.

Lump och skrot köpes

Telefon FAXEL
34 09 20

SKROTCENTRALEN

Sting 97, Tel
(0590, 67900)

Till salu

90 cm. Skoklänningstyg

rayon pepita mönster i svart o vit, blå o. grön 50 g kr; 20, 30 cm enfärgat me- lerat i klänningstyg i grå o blå 45 g kr; kostat kr; 5,10 till kr; 2,75.
Oskarsens lager. Kungsg. 70. Hornsg. 1